

ПРОЄКТУВАННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНОГО СЕРЕДОВИЩА

Викладач: к.т.н., доцент Савін Валерій Олександрович

Кафедра : міського будівництва і архітектури, 9^й корпус ЗНУ, ауд.54 (2^й поверх)

Email: waleriy.savin@gmail.com

Телефон: 097 861 33 01

Інші засоби зв'язку: Viber, Messenger

Освітня програма, рівень вищої освіти	Архітектура та містобудування; Бакалавр						
Статус дисципліни	Обов'язкова						
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2023/ 2024 семестр – 1	Рік навчання	3	Тижні	14
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹	6	Лекційні заняття – 14 год. Практичні заняття – 28 год. Самостійна робота – 78 год.			
Вид контролю	Екзамен						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12605						
Консультації:	Дистанційні – Zoom, Moodle (форум курсу, приватні повідомлення). Запис на консультації – Viber, Moodle (приватні повідомлення).						

ОПИС КУРСУ

Мета курсу – оволодіння майбутніми фахівцями теоретичних і практичних знань по проектуванню архітектурного середовища в якому б люди з обмеженими фізичними можливостями могли б жити і працювати на рівні з здоровими людьми, а також вміння застосовувати такі знання в своїй професійній діяльності при розробці нових планувальних рішень міського архітектурного середовища і реконструкції існуючої забудови.

Завдання дисципліни:

- комплексно вирішувати задачі планування навколишнього середовища і будівель з урахуванням потреб осіб з обмеженими можливостями;
- приймати ефективні рішення щодо вибору оптимальних рішень будівель з урахуванням принципів доступності;
- підбирати зручне і безпечне обладнання для доступності будівлі і приміщень.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен **опанувати компетентності:**

СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.

СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.

СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування

будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК13. Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпечних і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних і енергозберігаючих, техніко-економічних вимог і розрахунків.

СК18. Усвідомлення теоретичних основ архітектури будівель і споруд, основ реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

У разі успішного завершення курсу майбутній фахівець зможе:

ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.

ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.

ПР15. Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпечних нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Всі теми лекційного курсу, лабораторних робіт, методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт і перелік навчальної літератури розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12605>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточний контроль передбачає такі *теоретичні* завдання (тах 24 балів):

Усне опитування по матеріалам попередньої лекції;

Тестування за пройденим матеріалом по кожному змістовому модулю (6 заходи) студент проходить на платформі Moodle або в аудиторії. Контрольне тестування складається з тестових завдань які містять по 4 відповіді, одна із яких є правильною.

Поточний контроль передбачає виконання *практичних* завдань (тах 36 балів).

Графічні або розрахунково-графічні завдання, які передбачені в переліку практичних робіт (6 заходів), оцінюються в 5 балів.

За виконання практичних завдань бали нараховуються за такою схемою:

- 6 балів – правильно виконане завдання;
- 5,2 - 5,9 – добре виконано завдання;
- 4,0 - 5,1 – завдання виконано з невеликими помилками;
- 2,7 - 3,9 – завдання виконано задовільно;
- 1,4 - 2,6 – завдання виконано на середньому рівні;
- 0,1- 1,3 – завдання виконано з суттєвими помилками, які треба ліквідувати;
- 0 – завдання не виконано.

Підсумкові контрольні заходи:

Підсумковий *теоретичний* контроль відбувається на платформі Moodle або в аудиторії методом тестування. Тест включає в себе теоретичні завдання, які містять по 4 відповіді одна з яких є правильною. Відповівши вірно на всі завдань студент отримує 26 балів.

Підсумковим практичним завданням є звіт усіх виконаних і оформлених практичних робіт.

При здачі і відповіді на питання по роботі студент може отримати 14 балів, які

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. Потебні
Кафедра міського будівництва і архітектури
Силабус навчальної дисципліни

нараховуються за такою схемою:

- 14 балів правильно виконане завдання;
- 12-13 – добре виконано завдання;
- 9-11 – добре виконано завдання, але є незначні помилки;
- 6-8 – завдання виконано задовільно;
- 3-5 – завдання виконано достатньо;
- 1-2 – завдання виконано з суттєвими помилками, які треба ліквідувати;
- 0 – студент не виконав завдання.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання (опитування або тестування)	тиждень 1-2	9,0
	Вид практичного завдання (опитування)		
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання (опитування або тестування)	тиждень 3-4	9,0
	Вид практичного завдання (опитування)		
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання (опитування або тестування)	тиждень 5-7	12,0
	Вид практичного завдання (опитування)		
Змістовий модуль 4	Вид теоретичного завдання (опитування або тестування)	тиждень 8-9	9,0
	Вид практичного завдання (опитування)		
Змістовий модуль 5	Вид теоретичного завдання (опитування або тестування)	тиждень 10-12	9,0
	Вид практичного завдання (опитування)		
Змістовий модуль 6	Вид теоретичного завдання (опитування або тестування)	тиждень 12-14	12,0
	Вид практичного завдання (опитування)		
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: тести (на Moodle)			26
Підсумкове практичне завдання: створення глибинно-просторового об'єкту із декількох архітектурних споруд, з використанням різних засобів композиції (формат А3).			14
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1-2 Лекції	Соціальна значимість вирішення проблем мало-мобільних груп населення в міській забудові. Нормативні положення по проектуванню навколишнього середовища і будівель з урахуванням мало-мобільних груп населення.	Контрольні питання лекційного матеріалу	3
Практичні заняття	Допоміжні засоби для переміщення осіб з обмеженими фізичними можливостями і необхідний простір	Питання з практичного заняття	6
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3-4 Лекції	Загальні принципи об'ємно-планувальних рішень помешкань з урахуванням мало-мобільних груп населення.	Контрольні питання лекційного матеріалу	3
Практичні заняття	Детальна розробка основних функціональних блоків житлової будівлі.	Питання з практичного заняття	6
Змістовий модуль 3			
Тиждень 5-7 Лекції	Принципи проектування громадських будівель з урахуванням осіб з обмеженими фізичними можливостями.	Контрольні питання лекційного матеріалу	6
Практичні заняття	Детальна розробка основних функціональних блоків громадської будівлі.	Питання з практичного заняття	6
Змістовий модуль 4			
Тиждень 8-9 Лекції Практичні заняття	Спеціальні типи будівель для осіб з обмеженими фізичними можливостями.	Контрольні питання лекційного матеріалу	3
	Побудови тіней в аксонометрії. Апарат центрального проектування. Доповнення Евклідова простору. Перспектива прямої.	Питання з практичного заняття	6
Змістовий модуль 5			
Тиждень 8-9 Лекції Практичні заняття	Містобудівні засоби забезпечення переміщення осіб з обмеженими фізичними можливостями.	Контрольні питання лекційного матеріалу	3
	Детальна розробка основних функціональних блоків житлової будівлі.	Питання з практичного заняття	6
Змістовий модуль 6			

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. Потебні
Кафедра міського будівництва і архітектури
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 8-9 Лекції Практичні заняття	Організація автостоянок, гаражів і місцьзупинок суспільного транспорту.	Контрольні питання лекційного матеріалу	6
	Ескізна розробка об'ємно- планувальної схеми будівлі з урахуванням осіб з обмеженими фізичними можливостями.	Питання з практичного заняття	6
			60

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Архіпова К.К., Савін В.О., Єгоров Ю.П., Полікарпова Л.В. Проектування архітектурного середовища з урахуванням життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : Видавництво: ЗНУ ІННІ, 2020. 175 с. [URL:](#)
2. Інвалідність та суспільство : навч.-метод. посіб. / за заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. Київ, 2012. 216 с. / [Електронний ресурс]. – режим доступу: [URL:](#)
3. Безлюбченко О.С., Завальний О.В., Черносова Т.О. Планування і благоустрій міст: навч. посіб. для студентів усіх форм навчання та слухачів другої вищої освіти за напрямом підготовки 0921 (6.060101) – «Будівництво». Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків : ХНАМГ, 2011. 191 с. [URL:](#)
4. Безперешкодний доступ людей з інвалідністю та маломобільних груп населення принципи та рекомендації. / [Електронний ресурс]. – режим доступу: [URL:](#)
5. Грибальський Ярослав Методика визначення доступності об'єкту громадського призначення для громадян з особливими потребами. / [Електронний ресурс]. – режим доступу: [URL:](#)
6. Бойко Х. С. Типи будинків та архітектурні конструкції : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніка, 2015. 204 с. [URL:](#)
7. Плоский В. О., Гетун Г. В. Архітектура будівель та споруд. Кн. 2 : Житлові будинки : підруч. для студентів ВНЗ. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006. 2014. 616 с. [URL:](#)

Додаткова:

8. Створення безбар'єрного середовища та соціальна інклюзія : світовий досвід для України. Київ : Нац. ін-ут стратегічних досліджень, 2000. [URL:](#)
9. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Вид. оф. Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального госп-дарства України, 2018. 70 с. [URL:](#)
10. Грибальський Ярослав Методика визначення доступності об'єкту громадського призначення для громадян з особливими потребами. [URL:](#)

Інформаційні джерела:

1. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. [URL: http://library.znu.edu.ua/](http://library.znu.edu.ua/)
2. Система електронного забезпечення навчання ЗНУ. [URL: https://moodle.znu.edu.ua/](https://moodle.znu.edu.ua/)
3. Державні будівельні норми України. [URL: http://dbn.at.ua/](http://dbn.at.ua/)
4. Репозитарій НАУ. [URL: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9](https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9)
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. [URL: http://www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/)
6. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. [URL: www.dnpb.gov.ua/](http://www.dnpb.gov.ua/)
7. Бібліотека КНУБА. Архітектура : веб-сайт. [URL: www.library.knuba.edu.ua](http://www.library.knuba.edu.ua)

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Курсу передбачає обов'язкове відвідування лекцій та практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять, або графік індивідуального навчання. Пропущенні заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації після пропуску, винятком є тільки хвороба студента. Відпрацювання практичних занять може бути у вигляді виконаної графічної або розрахункової роботи, по темі, що розглядалася на даному занятті. Лекційний матеріал відпрацьовується або у формі співбесіди або письмової відповіді на поставлене викладачем питання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 60% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Від кожного студента очікується дотримання принципів академічної доброчесності. В роботах студентів не повинно бути плагіату, списування, розрахунків, використання графічного матеріалу, що не належить студентові. До студентів, у роботах яких будуть прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи – робота буде повернена без оцінювання на переробку, робота буде повернена без оцінювання без права переробки і навіть відсторонення від здачі підсумкового модуля (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час лекцій, будь ласка, вимикайте або виставляйте на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними. Їх використання відволікає вас, викладача та ваших колег. На практичних заняттях мобільними телефонами можливе користування тільки для розрахунків на калькуляторах (за погодженням з викладачем).

Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Основним видом комунікації викладача зі студентами є Moodle. Однак використання електронної пошти, надсилання текстового повідомлення в мобільному додатку також є актуальним. Бажано регулярно перевіряти свою сторінку дисципліни в Moodle та реагувати своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я, та шифр академічної групи. Для оперативної відповіді викладача бажано надіслати повідомлення також на мобільний телефон в додатку *Viber*, *WhatsApp*, *смс* або *Messenger*.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. Потебні
Кафедра міського будівництва і архітектури
Силабус навчальної дисципліни
ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студен-тами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марти Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:+380612287550)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. Потебні
Кафедра міського будівництва і архітектури
Силабус навчальної дисципліни

усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>